

Valsts izglītības satura centrs

Vaiņu iela 2, Rīga, LV - 1050, tālr. 67216500, fakss 67223801, e-pasts visc@visc.gov.lv, www.visc.gov.lv

24. 02. 2015

Rīgā, _____

Nr. 1-10/183

Uz _____

Nr. _____

Biedrības *Pro Futuro*
Valdes priekšsēdētājam
Evai Birzniecei
Elvīras ielā 13B—36
Rīga, Latvija

Par Ministru kabineta noteikumu projektu

2014.gada 28.novembrī Valsts izglītības satura centrā (turpmāk-VISC) tika saņemts Jūsu 2014.gada 28.novembra atzinums „Par grozījumu Ministru kabineta 2012.gada 16.oktobra noteikumos Nr.710 „Noteikumi par vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu nodrošinājumu atbilstoši izglītojamo speciālajām vajadzībām” projektu” (turpmāk-Atzinums).

Izvērtējot Atzinumā norādīto paskaidrojam sekojošo:

1. Atzinuma pirmajā punktā norādīts, ka noteikumu 1.punkts pēc vārdiem „izglītojamais ar speciālām vajadzībām (turpmāk – izglītojamie)” papildināms ar vārdiem „atbilstoši izglītojamā individuālajām izglītības vajadzībām, kuras, izvērtējot izglītojamā spējas, attīstības līmeni, veselības stāvokli, noteikuši speciālisti (psihologs vai logopēds, vai speciālais pedagogs vai ārsts)”.

Kā pamatojums šim priekšlikumam norādīts - noteikumu grozījumu projekta anotācijas I sadaļas 2.punktā "Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība" ir norādīts, ka "Projektā tiek noteikts [...] un tiek noteikts pienākums izglītības iestādēm, atbilstoši izglītojamā individuālajām izglītības vajadzībām, kuras, izvērtējot izglītojamā spējas, attīstības līmeni, veselības stāvokli, noteikuši speciālisti (psihologs vai logopēds, vai speciālais pedagogs vai ārsts), nodrošināt [...]". Pretēji anotācijā rakstītajam, Noteikumu grozījumu projektā šāds precizējums nav ietverts. Šāds papildinājums ir būtisks, jo uzsver, ka nepieciešamais nodrošinājums nosakāms atbilstoši katra integrētā izglītojamā individuālajām vajadzībām.

Izvērtējot šo priekšlikumu paskaidrojam sekojošo.

2009.gada 3.februāra Ministru kabineta noteikumu Nr.108 „Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi” (turpmāk-MK noteikumi Nr.108) 100.punktā noteikts, noteikumu projekta pirmajā punktā secīgi raksta vārdus “noteikumi nosaka” un likumā noteikto pilnvarojumu Ministru kabinetam.

Normatīvo aktu izstrādes rokasgrāmatā (Krūmiņa, V., un Skujiņa, V., *Normatīvo aktu izstrādes rokasgrāmata*, Rīga, 2002) 55 lpp. norādīts, ka Ministru kabineta noteikumi tiek izstrādāti, lai nodrošinātu konkrēta likuma darbību. Noteikumu mērķi raksta pirmajā punktā.

Punktu sāk ar frāzi noteikumi nosaka. Aiz minētās frāzes raksta likumā noteikto pilnvarojumu Ministru kabinetam.

2012.gada 16.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.710 „Noteikumi par vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu nodrošinājumu atbilstoši izglītojamo speciālajām vajadzībām” (turpmāk-MK noteikumi Nr.710) izdoti saskaņā ar Vispārējās izglītības likuma 53.panta pirmo daļu. Vispārējās izglītības likuma 53.panta pirmajā daļā noteikts, vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestādēs, kurās ir atbilstošs nodrošinājums, var integrēt izglītojamos ar speciālām vajadzībām. Prasības, kādas izvirzāmas vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestādēm, lai nodrošinātu izglītojamo ar speciālām vajadzībām integrēšanu minētajās izglītības iestādēs, nosaka Ministru kabinets.

Līdz ar to, Biedrības *Pro Futuro* 1.punkta piedāvātie papildinājumi neatbilst juridiskās tehnikas prasībām.

Papildus arī jānorāda, ka ietverot MK noteikumu Nr.710 grozījumu projektā Biedrības *Pro Futuro* piedāvāto 1.punkta papildus norādi, pēc būtības sanāk, ka pielikumos norādītā informācija zināmā mērā zaudē savu jēgu, jo tiek uzsvērts, ka nepieciešamo nodrošinājumu nosaka atbilstoši katra integrētā izglītojamā individuālajām vajadzībām, nevis atbilstoši MK noteikumu Nr.710 pielikumos norādītajām prasībām.

Tātad nav atbalstāms Biedrības *Pro Futuro* 1.punktā izteiktais priekšlikums.

2. Biedrība *Pro Futuro* savā atzinumā izteikusi priekšlikumu, papildināt MK noteikumu Nr.710 2.punktu pēc vārdiem „integrē izglītības iestādē” ar vārdiem „un atbilstoši katra izglītojamā spējām, attīstības līmenim un veselības stāvoklim.”.

Izvērtējot šo priekšlikumu paskaidrojam sekojošo.

MK noteikumu Nr.108 trešajā punktā ir noteikts, normatīvā akta projektā neietver normas, kas ir deklaratīvas, dublē augstāka vai tāda paša spēka normatīvā akta tiesību normās ietverto normatīvo regulējumu un dublē pašā normatīvā akta projektā ietverto normatīvo regulējumu. 2012.gada 16.oktobra Ministru kabineta noteikumos Nr.709 „Noteikumi par pedagoģiski medicīniskajām komisijām” (turpmāk-MK noteikumi Nr.709) ir noregulēti jautājumi, kas attiecas uz izglītojamo spēju, attīstības un veselības stāvokļa izvērtēšanu, kā procesu un tā norises kārtību un konkrētiem kritērijiem.

MK noteikumu Nr.710 mērķis ir noteikt vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu nodrošinājumu, kāds nepieciešams, lai integrētu tajās izglītojamos ar speciālām vajadzībām. Tātad saskaņā ar noteikto mērķi MK noteikumos Nr.710 ir noteiktas konkrētas prasības attiecībā pret nodrošinājumu. Šajos noteikumos nav paredzēts regulēt jautājumus, kas attiecināmi uz izglītojamo spēju, attīstības un veselības stāvokļa izvērtēšanu.

Tātad nav atbalstāms Biedrības *Pro Futuro* 2.punktā izteiktais priekšlikums.

3. Biedrība *Pro Futuro* savā atzinumā izteikusi priekšlikumu, ka MK noteikumi Nr.710 papildināmi ar 4.¹ punktu sekojošā redakcijā: „Izglītības iestāde, integrējot izglītojamo ar speciālām vajadzībām vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības klasē, katram integrētajam izglītojamajam izstrādā individuālu izglītības programmas apguves plānu un nodrošina tā izpildi vai nodrošina licencētas speciālās izglītības programmas apguvi atbilstošas profesionālās kvalifikācijas pedagoģu vadībā.”

Kā pamatojums priekšlikumam ir norādīts: noteikumu pašreizējās redakcijas 4.punktā ir noteikts, kā izglītības iestādei jānodrošina izglītojamā ar speciālajām vajadzībām integrēšana speciālās izglītības iestādēs, savukārt jautājums par izglītojamā integrēšanas kārtību vispārējās izglītības klasēs Noteikumu pašreizējā redakcijā netiek risināts, tādējādi radot izglītības iestādēm neskaidrību, kā tām jārikojas, integrējot izglītojamo ar speciālajām vajadzībām vispārējās izglītības klasēs.

Izvērtējot šo priekšlikumu paskaidrojam sekojošo.

MK noteikumu 4.punktā noteiktas vispārīgas prasības, kas jānodrošina izglītības iestādei, kura atver speciālās izglītības klasi un kuras ir jānodrošina papildus tām prasībām, kuras noteiktas 1.pielikumā un ir atkarībā no specifiskajām prasībām pret nodrošinājumu katrai speciālās izglītības programmai atsevišķi.

Savukārt, attiecībā pret izglītojamiem, kuri izglītības iestādē tiek integrēti vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības klasēs, nekādas papildus vispārīgas prasības nav paredzēts noteikt un izglītības iestādēm saistošas ir tās prasības, kuras noteiktas MK noteikumu Nr.710 2.pielikumā.

Līdz ar to Biedrības *Pro Futuro* norāde, ka jautājums par izglītojamā integrēšanas kārtību vispārējās izglītības klasēs MK noteikumu Nr.710 esošajā redakcijā netiek risināts neatbilst reālai situācijai.

Papildus arī jānorāda, ka Vispārējās izglītības likumā 53.panta otrajā daļā noteikta prasība, ka atbilstošu atbalsta pasākumu pieejamību izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām, kuri integrēti vispārējās izglītības iestādē, nodrošina izglītības iestāde. Izglītības iestāde katram integrētam izglītojamajam ar speciālām vajadzībām izstrādā individuālu izglītības programmas apguves plānu.

Savukārt pamatojoties uz MK noteikumu Nr.709 4.6. un 6.10. punktam nepieciešamos atbalsta pasākumus mācību procesa organizēšanā un valsts pārbaudes darbos iesaka valsts pedagoģiski medicīniskā komisija vai pašvaldību pedagoģiski medicīniskā komisija.

Kā iepriekš norādīts, MK noteikumu Nr.108 trešajā punktā ir noteikts, normatīvā akta projektā neietver normas, kas ir deklaratīvas, dublē augstāka vai tāda paša spēka normatīvā akta tiesību normās ietverto normatīvo regulējumu un dublē pašā normatīvā akta projektā ietverto normatīvo regulējumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto nav atbalstāms Biedrības *Pro Futuro* 3.punktā izteiktais priekšlikums.

4. MK noteikumu Nr.710 grozījumu 1.un 2.pielikuma 5.un 6.punktā trešajā ailē biedrība *Pro Futuro* ir ieteikusi otro teikumu izteikt šādā redakcijā: „Dators ar programmnodrošinājumu, tai skaitā teksta labošanas rīkiem un balss sintezatoru”.

Izvērtējot šo priekšlikumu paskaidrojam sekojošo.

Šāds formulējums netiek atbalstīts, jo speciālās izglītības programmās izglītojamiem ar valodas traucējumiem un mācīšanās traucējumiem, mācās skolēni, kuriem ir ļoti dažādas vajadzības, kuras nevar kompensēt ar datora palīdzību (piem., skaņu izrunas traucējumi, specifiski runas artikulācijas traucējumi (F80.0), stostīšanās (F98.5), iedzimtas šķeltnes (Q 35–Q 38), zems kopējo intelektuālo spēju attīstības līmenis, specifiski aritmētisko iemaņu traucējumi (F81.2), specifiski motorisko funkciju attīstības traucējumi (F82), viegli kognitīvi traucējumi (F06.7)).

Ņemot vērā iepriekš minēto nav atbalstāms Biedrības *Pro Futuro* izteiktais priekšlikums.

5. Biedrība *Pro Futuro* izteikusi priekšlikumu papildināt 1. un 2.pielikuma 5. un 6.punktā trešajā ailē trešo teikumu ar vārdiem: „un dotu iespēju skolēniem veikt mācību stundu audioierakstus, aizstājot nepieciešamību rakstīt”.

Izvērtējot šo priekšlikumu paskaidrojam sekojošo.

Fizisko personu datu aizsardzības likuma 3.panta trešajā daļā noteikts, ka minētais likums neattiecas uz personas datu apstrādi, ko fiziskās personas veic personiskām vai mājas un ģimenes vajadzībām, turklāt personas dati netiek izpausti trešajām personām. Tātad

izglītojamā tiesības veikt skolotāja skaidrojuma ierakstu datu nesējā audiofaila formātā ir noregulētas ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu.

Līdz ar to, situācijā, kad normatīvais regulējums par vienu un to pašu situāciju ir sadrumstalots palielinās tiesiskā regulējuma pretrunu risks, kā arī attiecīgo tiesisko attiecību dalībniekiem nereti ir grūti orientēties tiesiskajā regulējumā, kas savukārt noved pie vairākām negatīvām sekām: pirmkārt, savu tiesību un pienākumu nepietiekoša izpratne; otrkārt, palielinās normatīvo aktu pārkāpuma risks; treškārt, pieaug negatīva attieksme pret likumdevēju un valsts pārvaldes institūcijām kopumā.

Ņemot vērā iepriekš minēto nav atbalstāms Biedrības *Pro Futuro* izteiktais priekšlikums.

6. Biedrība *Pro Futuro* izteikusi priekšlikumu papildināt 1. un 2.pielikuma 5. un 6.punkta piekto aili ar „Mācību priekšmetu pedagogi”.

Izvērtējot šo priekšlikumu paskaidrojam sekojošo.

Mācību priekšmetu pedagogi nav papildu pedagoģiskais personāls. Šie pedagogi atbalstu izglītojamiem savā mācību priekšmetā sniedz apmaksātajās individuālajās nodarbībās un konsultācijās. Izglītības iestādē mācību priekšmetu skolotājiem tiek tarifētas gan individuālās nodarbības, gan konsultācijas, kurās var nodrošināt nepieciešamo atbalstu tieši mācību priekšmeta apgūvē. Papildu pedagoģiskais un atbalsta personāls ir tie speciālisti, kas nodrošina palīdzību mācību procesā kopumā, nevis konkrētā mācību priekšmetā.

Ņemot vērā iepriekš minēto nav atbalstāms Biedrības *Pro Futuro* izteiktais priekšlikums.

7. Biedrība *Pro Futuro* savā atzinumā izteikusi priekšlikumu precizēt MK noteikumu Nr.710 grozījumu projekta anotācijas III sadaļas 7.punktā „Cita informācija” norādītos datus par izglītojamajiem ar speciālajām vajadzībām, kuriem nepieciešams IKT nodrošinājums.

Kā pamatojums priekšlikumam norādīti vairāki jautājumi.

Izvērtējot šo priekšlikumu un Atzinumā pievienotos jautājumus paskaidrojam sekojošo.

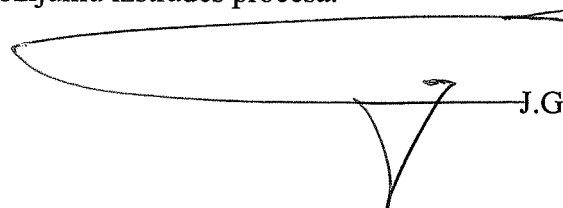
Minētajā anotācijas sadaļā ir paskaidrots, kāpēc no valsts budžeta tiek prasīts EUR 100000,00 (simts tūkstoši *euro* 00 centi), kā arī tiek skaidrots, ka elektroniskā datu bāze, kurā tiek ievadīti visi Valsts pedagoģiski medicīniskajā komisijā bijušie izglītojamie, sāka darboties no 2008.gada 1.janvāra, bet pašvaldību pedagoģiski medicīniskās komisijas vienotajā datu bāzē sāka strādāt no 2013.gada janvāra. Šobrīd vienotajā datu bāzē ir atrodamas ziņas par visiem izglītojamiem, kuri apmeklējuši pedagoģiski medicīniskās komisijas. Informāciju par izsniegtajiem atzinumiem līdz 2007.gada aprīlim ir jāmeklē IZM arhīvā, jo Valsts pedagoģiski medicīniskā komisija līdz 2007.gada 2.aprīlim bija IZM Vispārējās izglītības departamenta struktūrā.

Iekļaujot minēto finanšu pieprasījumu anotācijas projektā, pirmkārt, tika domāts tieši par tiem izglītojamiem, kuriem ir diagnosticētas disleksija un disgrāfija. Tā kā šajā plānošanas periodā, no 2014.-2020.gadam, ES struktūrfondu ietvaros ir paredzēts izstrādāt datorprogrammu „no teksta uz runu” (text-to-speech) latviešu valodā, kas būs pieejama visiem izglītojamiem, izmantojot jebkuru operētāj sistēmu, tad nebūtu lietderīgi ieguldīt lielus valsts budžeta līdzekļus tādas datorprogrammas iegādei, kas ir savietojama ar šobrīd pieejamu zemas kvalitātes balss sintezatoru latviešu valodā.

Ņemot vērā iepriekš minēto nav atbalstāms Biedrības *Pro Futuro* izteiktais priekšlikums.

Pateicamies par izrādīto ieinteresētību speciālās izglītības jomas attīstībā. Aicinām turpināt piedalīties MK noteikumu Nr.710 grozījumu izstrādes procesā.

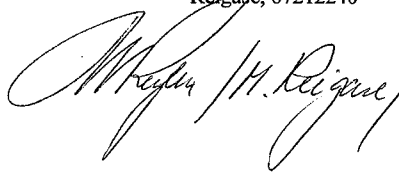
Vadītāja vietnieks

J. Gaigals

Buķis-Fleitmanis, 67503026
Rīga, 67212240

Valsts izglītības satura centra
Administratīvās nodaļas
juriskonsults 24.02.2015.
I. Buķis-Fleitmani.

www.ck12.org
© 2012 CK12 Foundation
All rights reserved.